

det lykkes at komme de andre Selskaber noget til Livs, Selskaber, som i Kraft af deres Kapital og Ringdannelser praktisk talt sidder inde med et Monopol — det gør adskillige af disse Selskaber —, bliver det vist Andelsvejen, vi kommer til at gaa. Man skulde derfor ikke mistænkeliggøre og søge at svække et Selskab som Jydsk Andels-Foderstofforretning, som dog alle i Virkeligheden maa erkende hidtil er blevet ledet efter gode og sunde Principper.

Efter at have gjort disse Bemærkninger vil jeg fremsætte nogle Udtalelser om hele Prisreguleringsspørgsmaalet og vil da straks slaa fast, at det, Striden hidtil har staaet om, ikke har været om, hvorvidt der skulde foretages Foranstaltninger, der kunde virke prisregulerende, men om Maaden, hvorpaa dette skulde ske, og hvorledes Byrden skulde fordeles. Det synes nu, som om de forskellige Opfattelser er ved at bøje sig mod hverandre, og ikke mindst forekommer det mig, at de Synsmaader, der fra Venstres, og navnlig fra min Side, er forfægtede, er ved at vinde mere Raaderum. Dette kan selvfølgelig kun glæde mig, ligesom det kun kan glæde mig, om vi i saa nogenlunde Enighed kunde samles om at hjælpe dem, der trænger, og at lægge Byrderne dér, hvor de bedst kan taales. Paa forskellig Maade og med Tilslutning fra alle Sider er der foretaget en Regulering. Jeg skal minde om Udførselsforbudene for alt Korn og om Opfødringsforbudet for Brødkorn. Alt dette har selvfølgelig virket prisregulerende og virkede efter min Mening paa en god og sund Maade, og enhver Bestræbelse, der var oppe for at fremhjelpe Importen, har virket ganske i samme Retning. Og det var jo netop dette, at Importen holdtes oppe, Venstre ønskede. Vi frygtede, at en Maksimalpris paa Brødkorn vilde standse Importen, og denne Frygt viste sig for øvrigt at være begrundet. Vi mente, at til at regulere Prisen paa Brødkorn og derefter paa Brødet var det den bedste Vej at søge at faa saa meget som muligt indført, søge om muligt at overfylde Markedet. Det vilde efter vor Mening være den bedste Regulator og i Virkeligheden den eneste Regulator, som duer.

Det er let at bevise, at hvis Maksimalprisen var kommet paa det Tidspunkt, da en Del af Prisreguleringskommissionens Medlemmer, blandt andet ogsaa det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen), i Fjor, den 22. September, stillede Forslag derom, var vi kommet i Betyrk for Brød-

korn. Vi var kommet til at mangle for mindst 3 Maaneder, hvis da ikke Staten ved at supplere Tilførslerne havde skaffet det fornødne. Og selv da Maksimalprisen omkring Nytaar blev fastsat, var der efter de Oplysninger, der gennem Korntællingerne forelaa for Prisreguleringskommissionen, Udsigt til, at Rugen ikke vilde slaa til. Heldigvis har det vist sig, at de Beholdninger, der var til Stede, har været større end forudsat. Heldigvis har Landmændene opgivet meget forsigtigt, saa at der, som sagt, har været mere Korn end opgivet.

Det, der især ude i Landet vakte Modstand mod Foranstaltningen, var i og for sig ikke selve Maksimalprisen, men det var den Vurdering, som fandt Sted af den eksproprierede Rug, og paa Grundlag af hvilken Maksimalprisen blev fastsat. Jeg skal erindre om, at Noteringen paa Rug i de Dage var 22 Kr. 25 Øre. Det var den Notering, som stod i Handelsdagbladet „Børsen“, og som ikke alene stod der den Dag, Vurderingen fandt Sted, men havde staaet i hele 2 Maaneder i Forvejen hver eneste Dag. Ekspropriationsprisen blev imidlertid af Vurderingskommissionens Flertal fastsat til 18 Kr. 50 Øre ude paa Ejendommene. Jeg tillod mig at foreslaa og indstille 21 Kr., Maksimalprisen blev senere fastsat til 19 Kr. 50 Øre. Det var dette, som store Dele af Befolkningen følte som et Brud paa de gældende Ekspropriationsregler, og det var det, der rejste Modstanden mod Foranstaltningen. At jeg har Ret heri, kan ogsaa ses af den Omstændighed, at da der senere blev fastsat en Maksimalpris paa Hvede, rejstes der ikke en saadan Modstand, og hvorfor? Fordi Maksimalprisen paa Hvede blev sat i Overensstemmelse med Dagsprisen til 21 Kr. 50 Øre.

Den Kritik, som herinde fra blev rejst, fremkaldte Ombytningen af Rug med Majs, og denne Ombytning dæmpede i nogen Grad Misfornøjelsen. Jeg tror dog, at dette i endnu højere Grad vilde være sket, hvis man ikke havde fastsat visse indskrænkende Bestemmelser for denne Ombytning, men uden videre havde sagt: Vi giver som Betaling for en Tønde Rug en Tønde Majs. Men det sagde man ikke. Man udsendte derimod et Cirkulære til Amtmændene, hvori det hed, at Ombytningen skulde betragtes som en Stats-hjælp til det lille Landbrug. Det var en Slags Naadesakt, man iværksatte, og denne Bestemmelse praktiseredes meget forskel-